

Tidligere i Tidsskriftet

Om testikler og vannlatingsbesvær

Hva er årsaken til prostatisme? Dette spørsmålet omhandles i et innlegg i Tidsskriftet nr. 5/1931 (s. 284–5), signert kirurgen Fredrik Ramm. På bakgrunn av medisinske autoriteters uttalelser og egne observasjoner resonnerer han seg frem til at testiklene må spille en avgjørende rolle for eldre menns vannlatingsbesvær.

Prostatahypertrofiens gåte.

Av Fredrik Ramm, Oslo.

Det er vel almindelig erkjent at prostatahypertrofi melder sig rundt femtiårene, sjelden før. De få meddelelser som er gitt om en tidligere optreden, spiller ingen rolle, da der jo ikke usannsynligvis kan foreligge en mistydning av beretteren. Professor Guyon uttalte med megen bestemthet, at meldte ikke tilstanden sig før 75 års alderen, kom den ikke. Denne uttalelse av en kliniker med hans skarpsyn og vel-dige erfaring bevarer sitt verd, selv om den er 30–40 år gammel i dag, og så gammel blir jo sjelden en medisinsk sannhet sies der.

Kvinnens fruktbarhet ophører ved menopausen i femti års alderen omtrent. Den følges av klimakteriske fenomener kanskje eller glir ubemerket over i den nye tilværelse. Regelmessig er menopausen fulgt av ovariets atrofi.

Når mannens avledytighet ophører, har man intet sikkert holdepunkt for, som kan angis med antall av leveår. At den kommer senere enn hos kvinnen er visstnok så; men der stanser all vår viden.

Undersøker man gamle menns testikler, vil man finne at de på ingen måte avtar i størrelse. I mange år har jeg i et gamlehjem hatt anledning til en sådan undersøkelse. Den eldste mann hadde passert 99 års alderen. Det er mitt bestemte inntrykk, at der så langt fra inntreer nogen forminskelse i volum av testis hos slike gamle menn, at den tvert om kan forekomme en å øke, der den henger i et slapt, sidt scrotum. Dette utelukker naturligvis ikke at de sædproduserende deler av kjertelen kan være atrofiert. Nogen redegjørelse for en mikroskopisk undersøkelse med sådant resultat har jeg ikke sett; men det kan jo være min forsømmelse. Om der finnes, blir det tilbake å forklare hvorfor organet beholder sin fulle størrelse, således som en undersøkende hånd finner.

Testis har med sitt produkt en dobbelt oppgave å utfylle. Den ene er å frembringe de elementer som ved coitus trer i funksjon i det møtende ovum. Den annen oppgave er å fremstille de gådefulle stoffer, som handyret trenger, og som bortfaller med påfallende tydelighet hos det kastrerte dyr, særlig hvis kastrasjonen skjer før den kjønnsmodne alder er inntrådt.

Spermatozoene representerer det første element; men nogen redegjørelse for hvorav de siste består er mig ukjent.

Professor Rovsing, hvis autoritet vel også er ubestridelig, erklærer at en vasektomi, en kastrasjon, bevirker at en hypertrofiert prostata avtar i størrelse, erklærer sig således fullt enig med det som jeg for 30–40 år siden gjorde oppmerksom på. Glemmes må det ikke i denne forbindelse, at der her kun er tale om en genuin prostatahypertrofi, ikke om dens følgetilstand, som spilles ut i blære og nyrer, og som intet har med prostatahypertrofiens vesen å gjøre.

Det ligger og venter en oppgave for biokjemien på dette felt. Det tør vel være at løsningen leveres fra veterinærene. Det gjelder at finne ut om mannens (handyrets) sæd, d. e. testikkelens avsondring, i årene innenfor hvilke hypertrofi optrer, i sitt innhold er undergått nogen forandring (ved siden av spermatozoenes mulige forsvinnen).

Det er min tro, at der ligger gåten for prostatahypertrofiens vesen. Den store testis hos en 80–90 år gammel mann må noget bestille, ellers vilde den atrofiere i sin helhet, som ethvert annet «arbeidsløst» organ.

What rests, rusts, sier et engelsk ord, og det er ubestridt og ubestridelig.